

PRECÍZ ÉS ZÖLD: INNOVÁCIÓ A MEZŐGAZDASÁGBAN

A fiatal technológiai vállalkozások világában egy 305 millió dolláros cégfelvásárlás mindenképpen szenzáció. Még érdekesebb a helyzet, ha a mezőgazdaságról van szó. Tudjuk, hogy ebben a meglehetősen konzervatívnak tartott szektorban a kockázati tőke aktivitása mérsékelt, nagy befektetésekről, cégeladásokról ritkán lehet hallani. Nem csoda, hogy az elmúlt évben sokan felkapták a fejüket a hírre: a John Deere nevű, mezőgazdasági gépeket gyártó óriáscég az említett összeget fizette ki egy Blue River Technology (BRT) nevű, 2011-ben alapított, néhány tucat alkalmazottat foglalkoztató vállalkozásért.

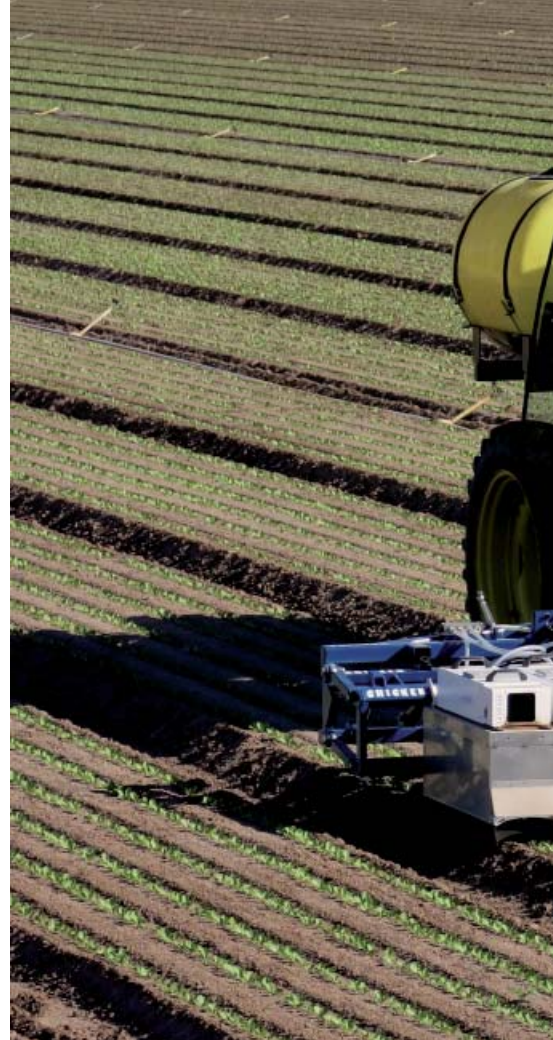
SZERZŐ: BÖGEL GYÖRGY TANÁR | CENTRAL EUROPEAN UNIVERSITY

Vajon mi tette ilyen értékesé és egy multi számára vonzó célponttá ezt a startupot?

A mezőgazdasági termelők egyik általános problémája a gyomlálás, a gyomnövényektől való megszabadulás. Egy kiskertben ezt kapálással szokták megoldani, nagyobb táblákon viszont a kézi munka drága és lassú, marad tehát a vegyszeres gyomirtás, de az is sok pénzbe kerül, pazarló, a permetezőszerek pedig szennyezik a környezetet. Itt lép a képbe a BRT a maga korszerű digitális technológiájával. Miként lehet megszüntetni a pazarlást, csökkenteni a környezeti terhelést, mérsékelni a költségeket? Egy olyan, traktor vontatta robottal, amely felismeri a gyomnövé-

nyeket, és célzott „lövésekkel” le is erti azokat, vagyis csak ott használ vegyszert, ahol valóban szükséges. Ezt nevezik precíziós mezőgazdaságnak: vegyszer csak oda kerül, ahol gyom is van, és ami itt precíz, az zöld is egyben, hiszen a vállalkozás kipróbált és tesztelt technológiája 90%-os gyomirtószermegtakarítást ígér a gazdáknak. A precízitást a rendkívül fejlett technológia, elsősorban a gépi látás, a mesterséges intelligencia (gépi tanulás) és a robotika kombinációja biztosítja.

A BRT-nek nincsenek gyárai, van viszont szaktudása, innovációs tapasztalata és működő, tesztelt, farmerek által megvizsgált prototípusa. A fejlesztési munka fontos fázisba érkezett, most kel-

lett dönten arról, hogyan tovább. A vállalkozás tulajdonosai úgy határoztak, hogy mivel a gyártáshoz és a világméretű értékesítéshez nem értenek, elkezdnek partnert keresni, és a radaron feltűnt néhány világcég, köztük a John Deere is, amellyel végül meg is állapodtak.

Várható, hogy a nagy multi rövidesen végrehajtja a szükséges beruházásokat, és gyártani kezdi az okos és precíz gyomláló robotot, amely belátható időn belül meg fog jelenni az értékesítési katalógusokban és a gépállomásokon. Újabb lépést jelent ez a mezőgazdaság napirenden lévő, de más szektorokhoz képest lassú digitális átalakulásában. A robot nincs egyedül: egy sor innovációs és gazdasági trendnek köszönhetően a precíziós mezőgazdaság eszköztára folyamatosan bővül. Innovációra bizonyító szükség van, hiszen a Föld lakos-

sága folyamatosan nő, a környezet pedig egyre nehezebben bírja a terhelést. Növelni kell a termésátlagokat és csökkenteni a környezetszennyezést, aminek újabb és újabb termőterületek eshetnek áldozatul.

A terjedés kulcsa a megosztás

Nem mindegy, hogy a modern és intelligens technológiákat használó eszközök hogyan jutnak el a gazdákhöz. Különböző gépekről van szó, amelyeket nem könnyű használni, és nem is olcsók. A mezőgazdaságban ráadásul a szezonálitással is számolni kell: egy autógyári robot akár egész évben dolgozhat, a példánkban szereplő gyomlálógépre pedig csak időszakosan van szükség. Hatalmas farmok talán megengedhetik maguknak, hogy saját gépük legyen, a ki-

sebbek számára viszont inkább a bérlet, a szolgáltatásként való vásárlás lehet a megoldás, vagy akár az úgynevezett megosztásos üzleti modell.

Az Uber, az Airbnb és a „sharing economy” más cégei meggyőzően bizonyítják a megosztásos modell erejét és életképességét. Az üzenet tulajdonképpen egyszerű: ha van olyan géped vagy bármilyen más eszközöd (autód, házad stb.), ami hasznos, de te magad nem tudod kihasználni, oszd meg másokkal, add bérbbe, és így pénzt is kereshetsz vele. Sőt, a környezetért is teszel valamit, hiszen abból az eszközökből kevesebbet kell gyártani. A megosztás gyakorlata régóta ismert, a modern internetes megoldások, a keresletet és a kínálatot gyorsan és hatékonyan összekapcsoló digitális piacterek azonban új fejezetet nyitottak a történetében.

A modell a mezőgazdasági gépek világában is megjelent, hiszen léteznek már az érdekelt feleket, vagyis a géptulajdonosokat és a potenciális bérlőket összekapcsoló internetes platformok. Érthető okokból mindkét oldalon van érdeklődés, a megosztásos modell működik, de persze gyorsabban terjed ott, ahol az érintettek körében jobb a digitális felkészültség, és erősebb az egymás iránti bizalom.

Szaknyelven szólva kettős innovációról van itt szó: a termék-, illetve technológiai innováció a folyamat-, illetve üzletimodell-innovációval áll párba. Példánknál maradván: az előbbiben a Blue River Technology ért el kiváló eredményeket, az új gépek elterjedéséhez viszont a modellinnováció adhat lökést. Ha jól csinálják, mindkét innováció precíz lesz és környezetbarát, vagyis zöld.